

CUSSEGL GROND

Sessiun da zercladur 2023

Incumbensa Heini concernent il rinforzament da la furmaziun professiunala en il Grischun

En blers manaschis da l'economia privata e dal maun public sentan ins fermamain la mancanza da forzas da lavur. En la cumpetiziun per forzas da lavur bain scoladas vegn il Grischun sco piazza economica ad esser dumandà anc pli fitg en il futur. La furmaziun professiunala è ina mesira centrala en la concorrenza tranter ils lieus cunter l'emigraziun e gida a garantir soluziuns successivas en las interpresas grischunas. La garanzia futura d'ina furmaziun professiunala d'alta qualitat sin tut ils stgalims e cun purschidas decentralas è pia d'ina impurtanza enorma per l'economia publica e per la societad en il Grischun.

La furmaziun professiunala è ina incumbensa communabla da la Confederaziun, dals chantuns e da las organisaziuns dal mund da lavur. Sin plaun federal è en curs l'iniziativa «Furmaziun professiunala 2030» che vegn er ad avair consequenzas per ils chantuns. Divers chantuns, uschia er il Grischun, han ultra da quai sviluppà vinavant lur activitads en il sector da la furmaziun professiunala. En il Grischun ha l'Unìun grischuna d'artisanadi e mastergn nominà ina Cumissiun per la furmaziun professiunala. Questa cumissiun vegn ad elavurar ina strategia per la furmaziun professiunala dal Grischun. En l'entira Svizra sto la furmaziun professiunala far frunt a differentas sfidas. Quai mussa il «Rapport da furmaziun svizzer 2023». Sin basa dal mund da lavur che sa mida (digitalisaziun, new work e.u.v.) sco er sin basa da la cuntrada da furmaziun che sa mida è la furmaziun professiunala suttemessa ad ina ferma transformaziun. Pervia da ses abitadis decentralas e pervia da sia topografia è il Grischun pertutgà pli fitg da tschertas sfidas da la furmaziun professiunala che auters chantuns. Svilups sco l'emprender individualisà ed il blended learning portan dentant er novas schanzas per la furmaziun professiunala dal Grischun. Las scolas professiunalas spezialisadas, ils centers dals curs intermanaschials sco er ils manaschis d'emprendissadi en il Grischun èn fermamain dumandads. Perquai ch'i vegn orientà pli e pli intensivamain a la cumpetenza d'agir, vegn la collavuraziun da las differentas parts participadas a la furmaziun professiunala da basa a daventar anc pli impurtanta en il futur.

Cuminanzas da manaschis d'emprendissadi dastgassan daventar pli impurtantas en il chantun Grischun cun sias pitschnas structuradas e zonas perifericas. Per che – tant sco pussaivel – tut las persunas vegnian integradas en il martgà da lavur, èsi central d'avair purschidas che permettian in emprim diplom professiunal sin il stgalim secundar II. Medemamain datti anc potenzial d'orientar las activitads ch'il chantun prenda en il sector da la promoziun da l'economia locala, meglier a la furmaziun professiunala e da promover las activitads per sensibilisar ed infurmar la populaziun davart la furmaziun professiunala. In'extensiun da las purschidas concernent la tscherna da la professiun er sin il stgalim da la scola populara sto vegnir beneventada. Cun in center da cumpetenzas grischun per la furmaziun professiunala pudess ins metter in accent en il sector da la furmaziun e da la perscrutaziun, che vegniss a rinforzar la forza innovativa e la qualitat da la furmaziun professiunala dal Grischun.

Sin basa da questas explicaziuns vegn la Regenza incumbensada:

1. Da definir e da realisar mesiras per rinforzar persistentamain la furmaziun professiunala da basa e supplementara en tut ils secturs e sin tut ils stgalims che pertutgan il champ da cumpetenza dal chantun, sco er da sviluppar vinavant las basas legalas correspondentas. L'integraziun e la collavuraziun cun tut las parts participadas da la furmaziun professiunala èn en quest connex centralas.
2. La finanziaziun da la furmaziun professiunala sto vegnir augmentada commensuradamain sin tut ils stgalims. Ils meds finansials correspondent ston vegnir mess a disposiziun en il plan da finanzas.

Claustra, ils 15 da zercladur 2023

Heini, Menghini-Inauen, Rodigari, Adank, Altmann, Atanes, Bachmann, Bardill, Bärtsch, Baselgia, Bavier, Beeli, Bergamin, Berther, Berweger, Bettinaglio, Binkert, Bischof, Bisculm Jörg, Bleuler-Jenny, Brandenburger, Brunold, Bundi, Butzerin, Cahenzli-Philipp (Vaz Sut), Candrian, Casutt, Censi, Claus, Cola Casaulta, Collenberg, Cortesi, Crameri, Danuser (Cazas), Degiacomi, Della Cà, Derungs, Dietrich, Dürler, Epp, Föhn, Furger, Gansner, Gartmann-Albin, Gort, Grass, Gredig, Hartmann, Hoch, Hohl, Holzinger-Loretz, Hug, Jochum, Kaiser, Kappeler, Kienz, Koch, Kocher, Kohler, Krättli, Kuoni, Lamprecht, Lehner, Loepfe, Loi, Luzio, Maissen, Mani, Messmer-Blumer, Michael Beni (Donat), Michael (Castasegna), Mittner, Morf, Oesch, Peter, Pfäffli, Preisig, Rageth, Rauch, Rettich, Righetti, Roffler, Rüegg, Rusch Nigg, Said Bucher, Salis, Saratz Cazin, Sax, Schneider, Schutz, Sgier, Spagnolatti, Stocker, Tanner, Tomaschett, Ulber, von Ballmoos, von Tschanner, Widmer, Wieland, Zanetti (Sent), Zanetti (Landquart)